

az ipartestület átengedi helyiségeit a Vöröskeresztnek, hogy azt kórházzá alakítsa át. 100 ágyat állítanak föl s rövidesen megnyitják az ujabban érkező sebesültek részére. A megalakított kórházbizottság elnökei lettek: lovag *Worzikovszky* Károlyné, *Nónay* Dezsőné, *Vészits* Lászlóné, *Horváth* Lajosné, *Polgár* Lászlóné.

— **A teherforgalom.** Az államvasutak vonalain megindul a teherforgalom rendes lebonyolítása. A mozgósítási forgalom alól fől-szabadult vonalakon a teheráru-szállítások igen nagy arányban folynak. A tüzelőanyag hiányától való félelem most már teljesen indokolatlan. Augusztus 24-től 29-ig Szegedre 1800 métermázsa tüzelőfa és 1420 köbméter szén érkezett. Azért csak ennyi, mert a kereskedők ennyit rendeltek. *A szegedi üzletvezetőség vonalain a forgalom megindulása óta 81,200 métermázsa gabonát szállítottak.* Elszállításra vár még 314 kocsi rakomány.

— **Megváltozott a menetrend.** A Szegedről—Aradra induló vonatok menetrendje szeptember elsejétől kezdődőleg a következőkép változott meg: *Indul:* Szegedről Aradra (éjjel) 3 óra 6 perckor, délelőtt 10 óra 35 (motor), délután 3 óra 17 és 5 óra 6 perckor. — *Érkezik:* 9 óra 31 (személyvonat), délután 3.40 (motor), délből 12 órakor és reggel 7.53 (motor). A Szegedről Budapestre és Temesvárra induló összes vonatok menetrendje még a régi marad.

— **Kenyérkereset a nőknek.** A D.M.K.E. elnöksége közhírré teszi, hogy szegedi női háziipar telepén (Béke-utca 2. szám) állandó foglalkozást és tisztas kenyerkeresetet biztosít a háborúba vonultak itthonmaradt

nyira állanak Rouentól és *mi rend, parancsnokság, tegyelem nélkül állunk!* A közelgő Loire-sereggel áztatnak minket. Hol áll ez a sereg? Tud róla valamit? *Páris éheznek és nem kap segítséget.* A köztársaság örültségei még a császárság hóbortjait is tulszárnyalják. Mit jelent ez a féltenség? Kedélyemet óriási gyász tölti be. Érzem, hogy közeledik a latin viág vége.

1870. szombat este.

Kegyed azt kérdezi: de ha győzünk? Egy ilyen hipotézis ellent mond a világtörténelem eseményeinek. Hol olvasta ön, hogy a dél leverte a delet? A latin faj kihalóban van. Franciaország követni fogja Spanyolország és Itália sorsát . . .

Dieppe, 1871., márc. 11.

Az egész világ követni fogja a poroszok példáját és az egész világ katona lesz. Oroszországnak most négy millió katonája van. *Egész Európa hamarosan egyenruhában lesz és ha valaha boszút akarnánk állani leverete-siünk miatt, nagyon is vadul fog velünk szemben viselkedni.* Pedig bizonyos, hogy Franciaországban a jövőben nem fog a lelkeken más gondolat uralkodni, mint az, hogy Németországon boszút kell állani. Franciaország minden kormánya, bármelyik párthoz tartozzék is, csak addig fogja magát tarthatni, ameddig erre a *boszúvágyó szenvedélyre* spekulál. Ezentul minden igyekezetünk a tömeggyilkolás felé fog irányulni. Ez lesz ezentul Franciaország vágya, ideálja! Ó, bárha egy békés ország napja alatt végezhetném be életemet!

Gusztáv Flaubert 1880-ban halt meg. A francia revánsot nem érte meg, de nem is óhajtott. Jövendőlése, hogy Franciaországban csak oly minisztérium létezik, mely a revánsot hirdeti, beteljesedett.

női családtagjainak vagy kereset nélkül álló oly nőknek, akik a fehérnemű varrásban jártasak, vagy azt megtanulni óhajtják. Akik már jártasak az ilyen munkában, állandóan nyerhetnek olyan fehérnemű varrást, amit otthon végezhetnek, akik a fehérnemű varrásban gyakorlatlanok, azt rövid tanfolyamon néhány nap alatt megtanulhatják. Jelenkezhetni Nagy Ida urhölgnél a DMKE női háziipar telepének vezetőjénél. Béke-utca 2., ahol minden felvilágosítást is nyervehetni.

— **Már Bismarck megmondta.** A mostani háborus helyzet *Bismarck* több kijelentését oly feltűnő módon igazolta, hogy azok szinte jóslatszerűen hatnak. Még 1895-ben történt, hogy *Bismarck* és *Sybel*, a kiváló német történetíró közt szóba került a különféle népek mozgalmainak és törekvéseinek kérdése. *Sybel* utalt az emberiségnek eredet-től való, nyugat felé irányuló törekvéseire s mindjárt hangsúlyozta, hogy a szláv népek előnyomulásának meggátolására, kétféle mód közt kell választaniok a germánoknak: *vagy kiűzik és megsemmisítik a szlávokat, vagy lakhelyüket áthelyezik Európa legnyugatibb részeire.* *Sybel* fejtegetésére valaki a társaságban azt a megjegyzést tette, hogy a német nép a védekezés egyik módjához sem folyamodhatik, mert akkor kulturális hivatásáról kellene előbb lemondania.

— *Ijju ember.* — felelt meg *Sybel* — *mi, németek, örökös harcban állunk a föld minden népével.* Szakadatlanul tart a népek vándorlása ezen a bolygón, mely vándorlásnak *csak erőszakkal* lehet időközönként gátat vetni. Hogyha például a kínaiakat nem kerítene körül ama bizonyos fal, talán bizony már az oroszok helyén laktának. Ázsia az emberiség kiapadhatatlan forrása. Itt az ideje, hogy mi is tovább menjünk, mert helyet kell engednünk az előre törekvő népeknek.

Erre a válasza viszont azt az észrevételt tette valaki, hogy a németek helyzetváltoztatása *egyedül a franciák rovására* történhetik, ami pedig lehetetlen, mert hiszen Németország épen most készül testvéresülésre a franciákkal.

Most azután beleszólt a vitába *Bismarck* is.

— *A németek,* — mondotta a vaskancel-lár — *sohasem lehetnek testvérei a franciáknak,* még pedig a két nép fajbeli különbözőségeinél fogva. Franciaországgal legfőlebb *mű-barátságban* élhetünk. A háboru önként áll elő, a kormányok és népek akarata nélkül. Ugy keletkezik, mint ahogy a kráter kitörése készül s mikor már szinte a levegőben van: akkor le kell vezetni! A szó szoros értelmében *vezetni kell, mert az a háboru, melynek nincs vezetése: veszített háboru!* Gondoljon csak a harmincéves háborúra.

Arra a kérdésre, vajjon az egyszerűség kedvéért Németország miért nem köt szövetséget Oroszországgal vagy Nagybritanniával, így felelt meg *Bismarck*:

— Ami ma még lehetetlen, holnap már megvalósulhat. A világ szinpadán folyton változnak a viszonyok. *Mi okon lépne velünk szövetségre Oroszország?* Talán azért, hogy

Délmagyarország előfizetési ára Szegeden:

egy évre	24.—	kor.
félévre	12.—	"
negyedévre . . .	6.—	"
egyhónapra . . .	2.—	"

Vidéken:

egy évre	28.—	kor.
félévre	14.—	"
	7.—	"

Nagybritanniát Ázsiában szorongathassa? A mi flottánk erre a célra gyenge, hadseregünk pedig messze kiesik a lőtávollból. Nagybritannia! E hatalom politikája egy szóban csucso-sodik ki: *materiáldizmus!* Nagybritannia gazdasági téren legveszedelmesebb ellensége Németországnak. Győzhetetlennek tartja magát és azt hiszi, hogy nincs szüksége Németország segítségére. Nagybritannia minket nem tart egyenrangu hatalomnak és csak bizonyos föltételek mellett lenne hajlandó velünk szövetséget kötni, amire pedig mi nem vagyunk kaphatók. *A jövő inkább Amerika felé hívja fel figyelmünket, amellyel közös érdekeink van Nagybritanniával szemben s mely közös érdek minket még egyesíteni fog valaha!* Abban a szövetségben, amelyet mi kötünk, *kell, hogy mi legyünk az erősebb fél.*

— **Egy repülőgép kalandja a francia határon.** A Brandenburger Zeitung legutóbbi száma egy hadi pilóta levelét közli, amelyben a következő érdekes részletek vannak. Legutóbb szombaton este parancsot kaptam, hogy hajnalban repülőgéppel ellenséges területre menjek. A feladat a következő volt: Az ezred területéről egy francia váron keresztül francia földre kellett repülnöm, hogy az ellenség védelmi vonalát kikutassam és onnan visszatérjek. Az ut hossza körülbelül 300 kilométer. Másnap reggel első kakaskukorékoláskor kigördült a repülőgépem a város piacára, ahonnan azonnal nyugati irányba szálltam. Fél óra múlva már 1200 méter magasságban voltam és egyenesen a francia határ felé mentem, amikor kísérem, A főhadnagy figyelmessé lett apró kis füstfelhőkre, amelyek utunkat kísérték. Azonnal tisztában voltam, hogy az ellenséges tüzéség igyekszik utunkat megakadályozni és ezért 2000 méter magasságba emelkedtem. A tüzelés azonban nem szűnt meg. De mivel a lövések iránya többé már nem az én utamat kísérték, hanem állandóan egy más ponton érték célt: körülnéztünk és észrevettük, hogy három ellenséges aeroplán üldöz bennünket. De ezek csakhamar eltűntek a szemünk előtt. Később hallottuk, hogy tüzéségünk két ellenséges repülőgépet lelőtt. Az egyik pilótának mindkét kezét leszakította a löveg. Háromszoros hurráhal repültük át az ellenséges határt, amíg az 1870—71-iki háborúból ismert csatatereken szálltunk keresztül, ahonnan minden akadály nélkül tovább mehettünk. Itt észrevettük, hogy délről nagy csapattestek húzódnak északkelet felé. Megkerültük a területet és a Maas folyó mentén akartunk haladni, de ettől kezdve csaknem szakadatlanul lövöldöztek ránk. Láttam többek között egy gyalogos századot, amely a városon haladt keresztül és hirtelen megállt és igyekezett bennünket tüzeléssel letéríteni. Némán és egykedvűen figyeltem gépemet és vártam, hogy mi következik. Ekkor hirtelen gyöngé rázkódást vettem észre gépemen, ez volt az egész. Amint később megállapítottam, az egyik szárny négy lyukat kapott a gyalogság tüzelése alatt. De anélkül, hogy irányt változtattam volna, tovább haladtam. Három és fél órai ut után leereszkedtünk a csapataink előtt és automobilon siettem a hadtestparancsnokhoz, ahol jelentésemet előszóval elmondtam.

— **Aki eltítkolja a sebét.** A „Temesvári Hirlap” írja: Mint a méhek a köpüből: úgy rajzottak ki az egyik vonatból a katonák. A perronon megállott egyikük, körülnézett s mikor megpillantott egy vörös keresztet civil embert, odasietett hozzá:

— Ugy-e kérem, az ur orvos?

— Igen.

— Szeretnék valamit bizalmasan mondani.

— Mondja.

— De méltóztassék valahová bejönni, ahol doktor ur meg is vizsgálhat.

Az orvos nem tudta mire vélni a dolgot, de azért bevezette a katonát az egyik vasuti irodai helyiségbe. Ott a katona szó nélkül a kezében tartott sebességű, ingét s oldalán egy bekötött sebre mutatott. Az orvos le-